

PM Rotel VII (Dnr 2018/000090)

Anmälan om svar på remiss av Ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för tillfällig grundvattensänkning för gång- och cykeltunnel projekt Mälarbanan

Yttrande till mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt,
mål nr M 6134-17

Remisstid den 20 februari 2018

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Till mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, överlämnas yttrande i mål nr M 6134-17 enligt bilaga 1 till stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Vid mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, har staten genom Trafikverket Region Stockholm ansökt om tillstånd till vattenverksamhet för tillfällig grundvattensänkning i samband med byggnation av ny tunnel för gång- och cykeltrafik inom ramen för projekt Mälarbanan. Stockholms stad har fått ärendet på remiss. Sista svarsdag är den 20 februari 2018 och med anledning av detta har staden lämnat underhandsbesked till mark- och miljödomstolen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB. Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden har inte inkommit med svar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har skickat in sitt remissvar direkt till mark- och miljödomstolen. Stadsledningskontoret har berett ärendet i samråd med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och exploateringskontoret.

Stadsledningskontoret anser att stor hänsyn behöver tas till det pågående stadsutvecklingsprojekt som pågår i Bromsten och lämnar vidare ett flertal synpunkter.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är positiv till att Trafikverket innan arbetet med schaktning påbörjas kommer att informera närboende och verksamheter om kommande arbeten samt om vilka tider som eventuell bullrande verksamhet kan komma att äga rum.

Stockholms Stadshus AB ser positivt på tillskapandet av en gång- och cykelväg. Koncernledningen vill i likhet med Stockholm Vatten och Avfall AB tydliggöra betydelsen av att central infrastruktur i form av dricksvatten och avledning av spill- respektive dagvatten ej för drabbas av avbrott under byggnationen.

Mina synpunkter

Staden ser positivt på tillskapandet av en gång- och cykelväg för att öka möjligheten till bättre förbindelse mellan Spånga och Bromsten. Stor hänsyn behöver tas till det pågående stadsutvecklingsprojekt som pågår i Bromsten och det krävs en samordning från samtliga parter för att utbyggnaden av området ska fungera. Det är viktigt att Trafikverket innan arbetet med schaktning påbörjas informerar närboende och verksamheter om kommande arbeten.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets synpunkter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Till mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, överlämnas yttrande i mål nr M 6134-17 enligt bilaga 1 till stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 20 februari 2018

DANIEL HELLDÉN

Bilaga

1. Bilaga 1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Vid Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har staten genom Trafikverket Region Stockholm ansökt om tillstånd till vattenverksamhet för tillfällig grundvattensänkning i samband med byggnation av ny tunnel för gång- och cykeltrafik inom ramen för projekt Mälarbanan. Kommunstyrelsen i Stockholms stad har fått ärendet på remiss. Sista svarsdag är den 20 februari 2018 och med anledning av detta har staden lämnat underhandsbesked till mark- och miljödomstolen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Stadshus AB. Exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden har ej inkommit med svar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har skickat in sitt remissvar direkt till mark- och miljödomstolen.

Stadsledningskontoret har berett ärendet i samråd med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och exploateringskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 februari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Stor hänsyn behöver tas till det pågående stadsutvecklingsprojekt som pågår i Bromsten. Kommunen kommer att påbörja sina arbeten för allmän platsmark inom den så kallade Bromstensstaden i april 2018. Arbetena är omfattande och kommer att pågå fram till och med år 2023 och innefattar markförstärkningar, nytt vatten- och avloppsnät inklusive tre pumpstationer, magasin samt fem broar. Färdigställande av gator och trädplanteringar med mera färdigställs etappvis efter år 2023. Under aktuell period kommer även byggherrarna i området att genomföra sina arbeten. Det krävs en samordning från samtliga parter för att utbyggnaden av området ska fungera.

I ansökan om tillstånd har Trafikverket inte redovisat hur access till arbetsområdet och etableringsytan är tänkt. Kommunen vill belysa att angöring till och från Trafikverkets arbetsområde för gång- och cykeltunneln under vissa perioder inte kommer kunna vara möjlig, varför ett nära samarbete mellan parterna krävs.

I läget för gång- och cykeltunneln passerar idag ett flertal ledningar som måste vara tagna ur drift för att tunneln ska kunna byggas. Bland annat finns en spilledning (självfall) och i motsatt riktning en tryck-spilledning. Självfallsledningen kan rivas då en ny pumpstation byggs av Stockholms Vatten och Avfall AB. Pumpstationen kommer att vara belägen i direkt anslutning till gång- och cykeltunnelns murar på den västra sidan om Mälarbanan. Pumpstationen måste vara färdigställd hösten 2020. Även en dagvattenledning som passerar området idag ska läggas om till nytt läge i Bromstensvägen. Trafikverket måste säkerställa att ledningarna i området är tagna ur drift.

Trafikverket anger att länsvatten kommer att pumpas till Bällstaån men hur det ska ske är inte beskrivet i ansökan. Bällstaån kan svämma över och Trafikverket måste ha en beredskap för denna typ av händelser då deras arbeten kan påverkas.

I kontrollprogrammet beskrivs hur arbetena ska bedrivas med avseende på vibrationer. Kommunen anser att Trafikverket inte utfört en tillräcklig inventering som visar hur de befintliga byggnaderna inom området kan påverkas av arbetena. En besiktning bör genomföras av befintliga byggnader och anläggningar inom området. Beträffande *Hydrologisk utredning Spånga, tabell 2*, noteras att byggnaderna på fastigheterna Tora 3 och Lunden 12 är rivna. Vidare finns ett parallellt schaktområde till gång- och cykeltunneln inritat på karta i bilaga 1 men det framgår inte vilken funktion schaktområdet har.

Vidare finns en grundvattenförening av klorerade lösningsmedel i det undre magasinet inom Trafikverkets influensområde. Trafikverket måste visa om deras arbeten eventuellt påverkar spridningsplymen i området. Grundvattenföreningen nämns inte i ansökans miljökonsekvensbeskrivning. Provtagning avseende klorerade lösningsmedel i samband med miljökonsekvensbeskrivningen har inte skett, varför ansökan måste kompletteras med det.

Stockholm Vatten och Avfall AB upprättar för närvarande en ansökan om tillstånd för vattenverksamhet gällande grundvattensänkning inom Bromstensstaden där Stockholm Vatten och Avfall AB:s och Trafikverkets influensområden överlappas. Arbetena kommer delvis ske parallellt tidsmässigt. Se nedanstående bild av influensområden för djupa vasschakter där en grundvattensänkning eventuellt kan bli aktuell. Särskild hänsyn kan behövas till detta.

Trafikverket bedömer risken för skadliga sättningar till följd av en tillfällig grundvattensänkning som mycket liten, eftersom skadliga sänkningar inte hinner bildas under den bedömda byggtiden. Trafikverket bör dock övervaka projektet för att säkerställa att skador inte uppkommer på förskolorna på fastigheterna Skydraget 30 och 34 i närheten av den planerade tunneln och dess beräknade influensområde. Vidare bedömer Trafikverket att ingen påverkan på naturmiljön kommer att uppstå till följd av verksamheten. Om parkmark eller parkträd ändå påverkas bör kommunen kontaktas. Kommunen är positiv till att Trafikverket innan arbetet med schaktning påbörjas kommer att informera närboende och verksamheter om kommande arbeten samt om vilka tider som eventuell bullrande verksamhet kan komma att äga rum men anser att denna information bör även delges kommunen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 1 februari 2018 följande.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till trafikroteln som yttrande över remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikverket bedömer risken för skadliga sättningar till följd av en tillfällig grundvattensänkning som mycket liten, eftersom skadliga sänkningar inte hinner bildas under den bedömda byggtiden. Trafikverket bör dock övervaka projektet för att säkerställa att skador inte uppkommer på förskolorna på Skydraget 30 och 34 i närheten av den planerade tunneln och dess beräknade influensområde.

Trafikverket bedömer att ingen påverkan på naturmiljön kommer att uppstå till följd av verksamheten. Om parkmark eller parkträd ändå påverkas bör Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning kontaktas.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning är positiv till att Trafikverket innan arbetet med schaktning påbörjas kommer att informera närboende och verksamheter om kommande arbeten samt om vilka tider som eventuell bullrande verksamhet kan komma att äga rum.

Denna information bör även delges stadsdelsförvaltningen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 5 januari 2018 har i huvudsak följande lydelse.

Underremiss

Stockholm Vatten och Avfall AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Vatten och Avfall har inom aktuellt område för gång- och cykeltunneln ett stort antal va-system som är känsliga för markrörelser. De va-system som ligger anlagda parallellt nära planerad gång- och cykeltunnel är dessutom huvudsystem, således de distribuerar dricksvatten till och avleder spill- respektive dagvatten från ett större område.

- Avbrott på dessa va-system får ej kunna inträffa under arbetet med byggandet av gång- och cykeltunneln.

Befintliga va-ledningar bedöms som grundvattenkänsliga i miljö- och konsekvensbeskrivningen. Sannolikt finns ingen kunskap om va-ledningarnas sättningskänslighet (befintliga dricksvatten-, tyckavlopps- och självfallsledningar) med hänsyn till rådande markförhållanden. Detta bör klarläggas och eventuella åtgärder utföras innan vattenverksamheten påbörjas.

Risker ska elimineras/minimeras med hjälp av kontrollplan som byggherren upprättar och godkänns av Länsstyrelsen (kontrollmyndigheten). I kontrollplanen ska det finnas åtgärder beskrivna som tas i bruk om större grundvattensänkning inträffar än vad som bedömts vara acceptabelt för att inte riskera skador.

De översvämningar som erhålls vid 100-årsregn beräknas kunna översvämma marken vid den planerade gång- och cykeltunneln. Hänsyn måste tas till dessa höga vattennivåer vid dimensionering av gång- och cykelkulvert och vid dimensionering av planerad dag- och dränvattenpumpstationen.

Länshållningsvatten ska i första hand avledas till Bällstaån och inte till det spillvattenförande avloppssystemet. Det länshållningsvatten, i samband vid bergsprängning, som på grund av höga kvävehalter måste avledas till det spillvattenförande avloppssystemet ska uppfylla Stockholm Vatten och Avfalls krav och riktlinjer.

Länshållningsvatten och dagvatten som avleds till recipient Bällstaån ska uppfylla de krav som ställs enligt:

- Stockholms Miljöförvaltnings krav på länshållningsvatten som avleds till recipient.
- Dagvattenstrategi, Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering (*bilaga 1*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt på tillskapandet av en gång- och cykelväg för att öka möjligheten till bättre förbindelse mellan Spånga och Bromsten.

Koncernledningen vill i likhet med Stockholm Vatten och Avfall tydliggöra betydelsen av att central infrastruktur i form av dricksvatten och avledning av spill- respektive dagvatten ej för drabbas av avbrott under byggnationen.

Koncernledningen vill också framhålla att det är viktigt att byggherren samordnar sig med respektive ledningsägare inom området innan byggnation påbörjas. Risker ska elimineras/minimeras med hjälp av kontrollplan som byggherren upprättar och godkänns av Länsstyrelsen (kontrollmyndigheten). I kontrollplanen ska det finnas åtgärder beskrivna som tas i bruk om större grundvattensänkning inträffar än vad som bedömts vara acceptabelt för att inte riskera skador.